

1.6.2 Posúdenie efektívnosti jednotlivých druhov dopravy

Vzhľadom na skutočnosť, že v ŽSK je možné zabezpečovať dopravnú obsluhu železničnou regionálnou dopravou a prímestskou autobusovou dopravou, je potrebné sa zaoberať ekonomickou efektívnosťou spoja, resp. vlaku z hľadiska jeho obsaditeľnosti, pretože uvedené druhy dopravy pri zabezpečovaní dopravnej obsluhy nemajú porovnateľné náklady v absolútnom vyjadrení.

Ekonomická efektívnosť prímestskej autobusovej dopravy v ŽSK

Pri stanovení ekonomickej efektívnosti spojov prímestskej autobusovej dopravy je potrebné vychádzať z ekonomickej ceny dopravcu, to znamená z ekonomicky oprávnených nákladov zvýšených o primeraný zisk. Podľa Zmluvy o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave prímestskej na území ŽSK v zmysle Dodatku č. 13 a Dodatku č. 14, cena na rok 2015 je pre územie obsluhované dopravcom SAD Žilina, a.s. vo výške 1,26 €/km a pre územie obsluhované dopravcom SAD Liorbus, a. s. je vo výške 1,263 €/km (tab. 1.6.12).

Tab. 1.6.12 Ekonomická cena prímestskej autobusovej dopravy za rok 2015

Ekonomická cena (€/km)	SAD Žilina	SAD Liorbus
na rok 2015	1,260	1,263

Pre stanovenie ekonomickej efektívnosti spojov prímestskej autobusovej dopravy je nevyhnutné stanoviť priemerné tržby a jeden realizovaný oskm. Keďže náklady sú stanovené ako priemerné za všetky spoje, je potrebné vychádzať aj z potenciálnych tržieb, ktoré dosahuje dopravca pri preprave jedného cestujúceho pri preprave na jeden km. Priemerná efektívnosť autobusového spoja v ŽSK je potom možné stanoviť podľa vzťahu:

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = (\text{náklady v €/km}) / (\text{tržby v €/oskm}).$$

Pre stanovenie medzného počtu cestujúcich, pri ktorom spoj nebude v strate je nevyhnutné vypočítať priemerné tržby vyjadrené v €/oskm. Pri ich stanovení je potrebné vychádzať z aktuálnej tarify, ktorá platí na území ŽSK a je uvedená v tab. 1.6.13. V stĺpci „iné“ cestovné je uvedené evidenčné cestovné pre osoby po dovŕšení 70. rokov veku za každých aj začatých 25 km (občania vo veku 65 až 70 rokov v sobotu, nedeľu, vo sviatok a v deň pracovného pokoja a v pracovný deň od 16.00 hod. do 24.00 hod.).

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Tab. 1.6.13 Tarifa prímestskej autobusovej dopravy v ŽSK (rok 2015)

od	Do	Jednosmerné obyčajné cestovné (JObC)	Jednosmerné obyčajné cestovné z DK (JObCDK)	Jednosmerné osobitné cestovné (JOsC)	Jednosmerné osobitné cestovné z DK (JOsCDK)	iné
km	km	€	€	€	€	€
0	4	0,65	0,59	0,45	0,36	0,35
5	7	0,75	0,70	0,50	0,42	0,35
8	10	0,80	0,75	0,55	0,47	0,35
11	13	1,00	0,92	0,60	0,53	0,35
14	17	1,10	1,03	0,65	0,59	0,35
18	20	1,20	1,14	0,70	0,64	0,35
21	25	1,50	1,41	0,8	0,75	0,35
26	30	1,80	1,73	1,00	0,93	0,70
31	35	2,00	1,93	1,10	1,03	0,70
36	40	2,15	2,08	1,20	1,13	0,70
41	45	2,30	2,23	1,35	1,28	0,70
46	50	2,60	2,53	1,45	1,38	0,70
51	55	2,80	2,73	1,60	1,53	1,05
56	60	2,90	2,83	1,80	1,73	1,05
61	70	3,30	3,23	2,00	1,93	1,05
71	80	3,70	3,63	2,10	2,03	1,05
81	90	4,20	4,13	2,30	2,23	1,40
90	100	4,60	4,53	2,50	2,43	1,40

V tab. 1.6.14 sú pre každé tarifné pásmo vypočítané tržby v €/oskm. Tabuľka uvádza, aké tržby dosiahne dopravca prímestskej autobusovej dopravy od jedného cestujúceho, ktorého v rámci daného tarifného pásma prepravuje na vzdialenosť jedného km. Najvyššie tržby sú dosahované v prvom tarifnom pásme s rozpätím 0 až 4 km.

Pre každý druh cestovného dokladu v ŽSK na základe tab. 1.6.14 je možné stanoviť priemerné tržby ako priemer za všetky tarifné pásma. Priemerné hodnoty sú nasledovné:

- jednosmerne obyčajné cestovné – 0,0784 €/oskm,
- jednosmerné obyčajné cestovné z dopravnej karty – 0,0740 €/oskm,
- jednosmerné osobitné cestovné – 0,0482 €/oskm,
- jednosmerné osobitné cestovné z dopravnej karty – 0,0428 €/oskm,
- z iného cestovného – 0,0307 €/km.

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Tab. 1.6.14 Tržby v €/oskm v jednotlivých tarifných pásmach tarify ŽSK (rok 2015)

od	Do	Jednosmerné obyčajné cestovné (JObC)	Jednosmerné obyčajné cestovné z DK (JObCDK)	Jednosmerné osobitné cestovné (JOsC)	Jednosmerné osobitné cestovné z DK (JOsCDK)	iné
km	km	€/oskm	€/oskm	€/oskm	€/oskm	€/oskm
0	4	0,3250	0,2950	0,2250	0,1800	0,1750
5	7	0,1250	0,1167	0,0833	0,0700	0,0583
8	10	0,0889	0,0833	0,0611	0,0522	0,0389
11	13	0,0833	0,0767	0,0500	0,0442	0,0292
14	17	0,0710	0,0665	0,0419	0,0381	0,0226
18	20	0,0632	0,0600	0,0368	0,0337	0,0184
21	25	0,0652	0,0613	0,0348	0,0326	0,0152
26	30	0,0643	0,0618	0,0357	0,0332	0,0250
31	35	0,0606	0,0585	0,0333	0,0312	0,0212
36	40	0,0566	0,0547	0,0316	0,0297	0,0184
41	45	0,0535	0,0519	0,0314	0,0298	0,0163
46	50	0,0542	0,0527	0,0302	0,0288	0,0146
51	55	0,0528	0,0515	0,0302	0,0289	0,0198
56	60	0,0500	0,0488	0,0310	0,0298	0,0181
61	70	0,0504	0,0493	0,0305	0,0295	0,0160
71	80	0,0490	0,0481	0,0278	0,0269	0,0139
81	90	0,0491	0,0483	0,0269	0,0261	0,0164
90	100	0,0484	0,0477	0,0263	0,0256	0,0147

Na základe konzultácií na ŽSK je možné konštatovať, že 80 % cestujúcich využíva dopravnú kartu. Na základe tejto informácie je možné stanoviť tržby za jednotlivé skupiny cestujúcich podľa nasledujúceho vzťahu:

tržby za skupinu cestujúcich = váha bez DK . tržby bez DK + váha s DK . tržby s DK

tržby obyčajné cestovné = 0,20 . 0,0784 €/oskm + 0,80 . 0,0740 €/oskm

tržby obyčajné cestovné = 0,0749 €/oskm

tržby osobitné cestovné = 0,20 . 0,0482 €/oskm + 0,80 . 0,0428 €/oskm

tržby osobitné cestovné = 0,0439 €/oskm

Ak budeme uvažovať so štruktúrou cestujúcich v prímestskej autobusovej doprave v ŽSK, ktorá je spracovaná v kap. 1.1.1, môžeme stanoviť podiel jednotlivých skupín cestujúcich nasledovne:

- obyčajné cestovné (5 087 224 osôb) = 44,21 %,
- osobitné (žiacke) cestovné (5 138 804 osôb) = 44,66 %,
- iné cestovné (1 281 321 osôb) = 11,13 %.

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Potom môžeme stanoviť priemerné tržby v €/oskm v ŽSK v prímestskej autobusovej doprave nasledovne:

$$\text{Tržby} = \text{váha} \cdot \text{tržby obyč. cest.} + \text{váha} \cdot \text{tržby osob. cest.} + \text{váha} \cdot \text{tržby iné cest.}$$

$$\text{Tržby} = 0,4421 \cdot 0,0749 \text{ €/oskm} + 0,4466 \cdot 0,0439 \text{ €/oskm} + 0,1113 \cdot 0,0307 \text{ €/oskm}$$

$$\text{Tržby} = 0,0561 \text{ €/oskm.}$$

Priemerné tržby v ŽSK v prímestskej autobusovej doprave sú pri preprave jedného cestujúceho na jeden km na úrovni 0,0561 €/km.

Následne je možné stanoviť efektívnosť spoja nasledovne pre SAD Žilina:

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = (\text{náklady v €/km}) / (\text{tržby v €/oskm})$$

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = 1,26 \text{ €/km} / 0,0561 \text{ €/oskm}$$

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = 22,452 \text{ osôb} = 22,5 \text{ osoby.}$$

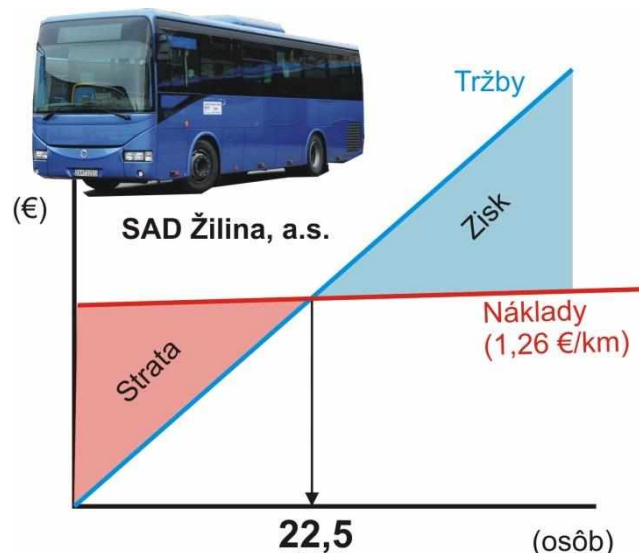
Následne je možné stanoviť efektívnosť spoja nasledovne pre SAD Liorbus:

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = (\text{náklady v €/km}) / (\text{tržby v €/oskm})$$

$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = 1,263 \text{ €/km} / 0,0561 \text{ €/oskm}$$

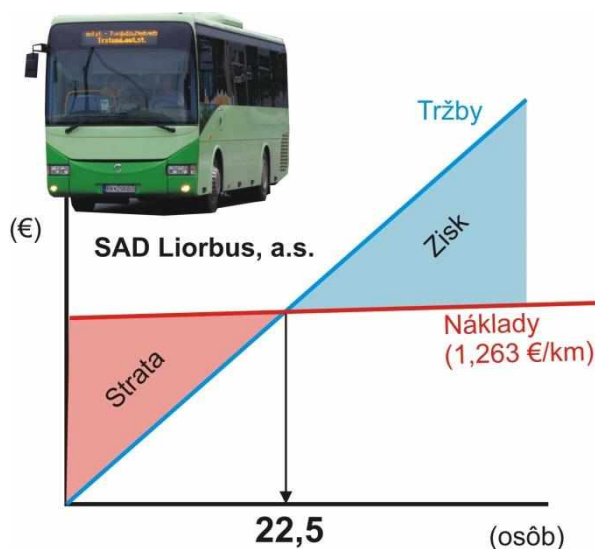
$$\text{potrebný počet cestujúcich (osobách)} = 22,505 \text{ osôb} = 22,5 \text{ osoby.}$$

Na základe uvedeného výpočtu je možné konštatovať, že v ŽSK je v priemere spoj efektívny, ak na celej dĺžke spoja sa vo vozidle nachádza v priemere 22,5 osôb v prípade spojov zabezpečovaných SAD Žilina, a.s. (obr. 1.6.11) aj v prípade spojov zabezpečovaných SAD Liorbus, a. s. (obr. 1.6.12).

Obr. 1.6.11 Efektívnosť spojov SAD Žilina, a. s.

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Obr. 1.6.12 Efektívnosť spojov SAD Liorbus, a. s.

Ekonomická efektívnosť regionálnej železničnej dopravy v ŽSK

Na základe dostupných zdrojov, podobne ako v prímestskej autobusovej doprave, nie je možné zistiť náklady regionálnej železničnej dopravy v ŽSK. Zmluva o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe uzatvorená na obdobie rokov 2011 až 2020 obsahuje v prílohách iba postup výpočtu nákladov, avšak spôsob vyhodnotenia zmluvy je veľmi stručný. Pre posledný rok 2014 je vyhodnotenie zmluvy uvedené na obr. 1.6.13 a obr. 1.6.14.

Rok	2014
Závazky	Výkon 29 594 953 vlakových kilometrov (vlkm); celkom, vrátane náhradnej autobusovej dopravy
Vybraný poskytovateľ	Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
Platby úhrady	197 559 000 eur (nekrytá strata – 16 546 453,37 eur)

Obr. 1.6.13 Ukazovatele plnenia zmluvy uzatvorenej s dopravcom ZSSK Slovensko, a.s. za rok 2014

Rok	2014
Závazky	Výkon 1 196 838 vlakových kilometrov (vlkm); celkom, vrátane náhradnej autobusovej dopravy
Vybraný poskytovateľ	RegioJet, a.s.
Platby úhrady	7 223 001,9 eur

Obr. 1.6.14 Ukazovatele plnenia zmluvy uzatvorenej s dopravcom RegioJet, a. s. za rok 2014

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK
Tab. 1.6.15 Kvantifikácia straty z výkonov vo verejnom záujme v osobnej železničnej doprave v roku 2010 v ŽSK

<i>Ukazovateľ</i>	<i>M.j.</i>	<i>zmluva 2010</i>
Produktívny dopravný výkon	tis. vlkm	1 717,3
Cena výkonu (EON)	tis. EUR	16 054,7
Tržby z osobnej prepravy	tis. EUR	3 212,5
Ostatné výnosy	tis. EUR	390,2
Tržby celkom	tis. EUR	3 602,7
Strata celkom	tis. EUR	12 451,9
Jednotková cena výkonu	EUR/vlkm	9,3
Tržby celkom na jednotku výkonu	EUR/vlkm	2,1

EON - ekonomicky oprávnené náklady

Tab. 1.6.16 Kvantifikácia jednotlivých nákladových položiek zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v osobnej železničnej doprave v roku 2010 v ŽSK

Kód	Kalkulačná položka	Plán 2010
		(tis. EUR)
1	2	3
1	TRAKČNÉ ZDROJE	
1.1	Trakčné palivo	651,41
1.2	Trakčná el. energia	779,55
2	PRIAMY MATERIÁL	161,15
3	PRIAME MZDY	2 857,19
4	PRIAME ODPISY	1 474,20
4.1	Priame odpisy dopravných prostriedkov	1 240,73
4.2	Priame odpisy ostatných zariadení	233,48
5	PRIAME OPRAVY A ÚDRŽBA	
5.1	Priame opravy a údržba dopravných zariadení	2 262,26
5.2	Priame opravy a údržba ostatné	47,44
6	OSTATNÉ PRIAME NÁKLADY	
6.1	Odvody	1 004,18
6.2	Cestovné	182,51
6.3	Použitie dopravnej cesty	3 067,78
6.4	Nákup ostatných služieb prevádzky	695,26
6.5	Ostatné priame náklady	878,86
	PRIAME NÁKLADY	14 061,82
7	REŽIJNÉ NÁKLADY	916,75
8	FINANČNÉ NÁKLADY	1 076,09
	ÚPLNÉ VL.NÁKL.PREVÁDZKY	16 054,66
9	ZISK	0,00
	CENA VÝKONU	16 054,66

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Vyhodnotenie zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe na obdobie rokov 2008 až 2010 obsahuje ekonomické vyhodnotenie železničnej osobnej dopravy po jednotlivých krajoch. V tab. 1.6.15 je spracované vyhodnotenie zmluvy za rok 2010. Cena výkonu stanovená na základe ekonomicky oprávnených nákladov bola v tomto roku na úrovni 16 054 700 eur pri tržbách 3 212 500 eur. Jednotková cena výkonu za rok 2010 bola na úrovni 9,3 eur/vlkm. V tab. 1.6.16 je za rok 2010 spracovaná štruktúra nákladov regionálnej železničnej dopravy v ŽSK.

Vzhľadom na to, že z dostupných zdrojov nie je možné zistiť náklady na regionálnu železničnú dopravu, pri stanovení nákladov na rok 2014 budeme vychádzať z medziročnej indexácie nákladových položiek, ktorá je uvedená v zmluve o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe uzatvorená na obdobie rokov 2011 až 2020. Indexácia je uvedená v tab. 1.6.17.

Tab. 1.6.17 Indexácia nákladových položiek v železničnej doprave podľa zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe uzatvorená na obdobie rokov 2011 až 2020

	M.j.	2010/2009	2011/2010	2012/2011	2013/2012
nafta - očakávaný vývoj ceny	%	27,18	7,63	7,57	6,81
nafta - vplyv zmeny spotrebnej dane	%		17,07		
elektrická energia	%		3,67		
mzdy (osobné náklady)	%	2,70	3,70	5,80	6,10
ostatné náklady	%	1,00	3,50	3,40	3,70

	M.j.	2009	2010	2011	2012	2013
úroky (euribor + marža banky)	%	2,177	1,603	3,000	4,821	5,652

Náklady na rok 2014 sú stanovené náklady na základe indexov uvedených v tab. 1.6.17. Pre rok 2014 sú použité tie isté indexy ako v roku 2013 z toho dôvodu, že pre tento rok nie sú indexy už zverejnené.

Vypočítané náklady na jedev vlkm pre ŽSK je spracovaný v tab. 1.6.18. V roku 2014 uvažujeme s priemernými jednotkovými celkovými nákladmi na úrovni 11,041 €/vlkm.

Tab. 1.6.18 Náklady na vlakový km za ŽSK

Nákladová položka	2010 (€/rok)	2010 (€/vlkm)	2011 index	2012 index	2013 index	2014 index	2014 (€/vlkm)
Trakčné palivo	651 410	0,379	1,247	1,0757	1,0681	1,0681	0,580
Trakčná elektrická energia	779 550	0,454	1,0367	1	1	1	0,471
Priamy materiál	161 150	0,094	1,035	1,034	1,037	1,037	0,108
Priame mzdy	2 857 190	1,664	1,037	1,058	1,061	1,061	2,055
Priame odpisy dopravných prostriedkov	1 240 730	0,722	1,035	1,034	1,037	1,037	0,831
Priame odpisy ostatných zariadení	233 480	0,136	1,035	1,034	1,037	1,037	0,156
Priame opravy a údržba dopravných zariadení	2 262 260	1,317	1,035	1,034	1,037	1,037	1,516
Priame opravy a údržba ostatné	47 440	0,028	1,035	1,034	1,037	1,037	0,032
Odvody	1 004 180	0,585	1,037	1,058	1,061	1,061	0,722
Cestovné	182 510	0,106	1,035	1,034	1,037	1,037	0,122

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Nákladová položka	2010 (€/rok)	2010 (€/v1km)	2011 index	2012 index	2013 index	2014 index	2014 (€/v1km)
Použitie dopravnej cesty	3 067 780	1,786	1,035	1,034	1,037	1,037	2,056
Nákup ostatných dopravných služieb	695 260	0,405	1,035	1,034	1,037	1,037	0,466
Ostatné priame náklady	878 860	0,512	1,035	1,034	1,037	1,037	0,589
Režijné náklady	916 750	0,534	1,035	1,034	1,037	1,037	0,614
Finančné náklady	1 076 090	0,627	1,035	1,034	1,037	1,037	0,721
Celkové náklady	16 054 640	9,349	-	-	-	-	11,041

Potrebný počet cestujúcich sa stanoví rovnako ako v autobusovej doprave, to znamená, je potrebné na základe cenového výmeru stanoviť tržby v €/oskm. Pri posúdení spojov sa bude vychádzať iba z platiacich cestujúcich, ktorých výška cestovného je spracovaná v tab. 1.6.19 (jednosmerné obyčajné, jednosmerné žiacke a traťové cestovné). Na základe cien cestovného sú prepočítané tržby na jeden oskm. Priemerné tržby sú:

- jednosmerné obyčajné cestovné – 0,0662 €/oskm,
- jednosmerné žiacke cestovné – 0,0330 €/oskm,
- traťové cestovné – 0,0232 €/oskm.

Tab. 1.6.19 Náklady na vlakový km za ŽSK

TV	Jednosmerné obyčajné cestovné	Jednosmerné žiacke cestovné	Traťové cestovné	Tržby JOC	Tržby JŽC	Tržby T
km	€	€	€/týždeň	€/oskm	€/oskm	€/oskm
1	0,5	0,25	1,75	0,5000	0,2500	0,1750
2	0,5	0,25	1,75	0,2500	0,1250	0,0875
3	0,5	0,25	1,75	0,1667	0,0833	0,0583
4	0,5	0,25	1,75	0,1250	0,0625	0,0438
5	0,5	0,25	1,75	0,1000	0,0500	0,0350
6	0,55	0,27	1,92	0,0917	0,0450	0,0320
7	0,6	0,3	2,1	0,0857	0,0429	0,0300
8	0,65	0,32	2,27	0,0813	0,0400	0,0284
9	0,7	0,35	2,45	0,0778	0,0389	0,0272
10	0,75	0,37	2,62	0,0750	0,0370	0,0262
11	0,8	0,4	2,8	0,0727	0,0364	0,0255
12	0,85	0,42	2,97	0,0708	0,0350	0,0248
13	0,9	0,45	3,15	0,0692	0,0346	0,0242
14	0,95	0,47	3,32	0,0679	0,0336	0,0237
15	1	0,5	3,5	0,0667	0,0333	0,0233
16	1,05	0,52	3,67	0,0656	0,0325	0,0229
17	1,1	0,55	3,85	0,0647	0,0324	0,0226
18	1,15	0,57	4,02	0,0639	0,0317	0,0223
19	1,2	0,6	4,2	0,0632	0,0316	0,0221
20	1,25	0,62	4,37	0,0625	0,0310	0,0219
21	1,3	0,65	4,55	0,0619	0,0310	0,0217

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

TV	Jednosmerné obyčajné cestovné	Jednosmerné žiacke cestovné	Traťové cestovné	Tržby JOC	Tržby JŽC	Tržby T
km	€	€	€/týždeň	€/oskm	€/oskm	€/oskm
22	1,35	0,67	4,72	0,0614	0,0305	0,0215
23	1,4	0,7	4,9	0,0609	0,0304	0,0213
24	1,45	0,72	5,07	0,0604	0,0300	0,0211
25	1,5	0,75	5,25	0,0600	0,0300	0,0210
26	1,55	0,77	5,42	0,0596	0,0296	0,0208
27	1,6	0,8	5,6	0,0593	0,0296	0,0207
28	1,65	0,82	5,77	0,0589	0,0293	0,0206
29	1,7	0,85	5,95	0,0586	0,0293	0,0205
30	1,75	0,87	6,12	0,0583	0,0290	0,0204
31	1,8	0,9	6,3	0,0581	0,0290	0,0203
32	1,85	0,92	6,47	0,0578	0,0288	0,0202
33	1,9	0,95	6,65	0,0576	0,0288	0,0202
34	1,95	0,97	6,82	0,0574	0,0285	0,0201
35	2	1	7	0,0571	0,0286	0,0200
36	2,05	1,02	7,17	0,0569	0,0283	0,0199
37	2,1	1,05	7,35	0,0568	0,0284	0,0199
38	2,15	1,07	7,52	0,0566	0,0282	0,0198
39	2,2	1,1	7,7	0,0564	0,0282	0,0197
40	2,25	1,12	7,87	0,0563	0,0280	0,0197
41	2,3	1,15	8,05	0,0561	0,0280	0,0196
42	2,35	1,17	8,22	0,0560	0,0279	0,0196
43	2,4	1,2	8,4	0,0558	0,0279	0,0195
44	2,45	1,22	8,57	0,0557	0,0277	0,0195
45	2,5	1,25	8,75	0,0556	0,0278	0,0194
46	2,55	1,27	8,92	0,0554	0,0276	0,0194
47	2,6	1,3	9,1	0,0553	0,0277	0,0194
48	2,65	1,32	9,27	0,0552	0,0275	0,0193
49	2,7	1,35	9,45	0,0551	0,0276	0,0193
50	2,75	1,37	9,62	0,0550	0,0274	0,0192
51	2,8	1,4	9,79	0,0549	0,0275	0,0192
52	2,85	1,42	9,97	0,0548	0,0273	0,0192
53	2,9	1,45	10,15	0,0547	0,0274	0,0192
54	2,95	1,47	10,32	0,0546	0,0272	0,0191
55	3	1,5	10,5	0,0545	0,0273	0,0191
56	3,05	1,52	10,67	0,0545	0,0271	0,0191
57	3,1	1,55	10,85	0,0544	0,0272	0,0190
58	3,15	1,57	11,02	0,0543	0,0271	0,0190
59	3,2	1,6	11,2	0,0542	0,0271	0,0190
60	3,25	1,62	11,37	0,0542	0,0270	0,0190
61	3,3	1,65	11,55	0,0541	0,0270	0,0189

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

TV	Jednosmerné obyčajné cestovné	Jednosmerné žiacke cestovné	Traťové cestovné	Tržby JOC	Tržby JŽC	Tržby T
km	€	€	€/týždeň	€/oskm	€/oskm	€/oskm
62	3,35	1,67	11,72	0,0540	0,0269	0,0189
63	3,4	1,7	11,9	0,0540	0,0270	0,0189
64	3,45	1,72	12,07	0,0539	0,0269	0,0189
65	3,5	1,75	12,25	0,0538	0,0269	0,0188
66	3,55	1,77	12,42	0,0538	0,0268	0,0188
67	3,6	1,8	12,6	0,0537	0,0269	0,0188
68	3,65	1,82	12,77	0,0537	0,0268	0,0188
69	3,7	1,85	12,95	0,0536	0,0268	0,0188
70	3,75	1,87	13,12	0,0536	0,0267	0,0187
71	3,8	1,9	13,3	0,0535	0,0268	0,0187
72	3,85	1,92	13,47	0,0535	0,0267	0,0187
73	3,9	1,95	13,65	0,0534	0,0267	0,0187
74	3,95	1,97	13,82	0,0534	0,0266	0,0187
75	4	2	14	0,0533	0,0267	0,0187
76	4,05	2,02	14,17	0,0533	0,0266	0,0186
77	4,1	2,05	14,35	0,0532	0,0266	0,0186
78	4,15	2,07	14,52	0,0532	0,0265	0,0186
79	4,2	2,1	14,7	0,0532	0,0266	0,0186
80	4,25	2,12	17,87	0,0531	0,0265	0,0223
81	4,3	2,15	15,05	0,0531	0,0265	0,0186
82	4,35	2,17	15,22	0,0530	0,0265	0,0186
83	4,4	2,2	15,4	0,0530	0,0265	0,0186
84	4,45	2,22	15,57	0,0530	0,0264	0,0185
85	4,5	2,25	15,75	0,0529	0,0265	0,0185
86	4,55	2,27	15,92	0,0529	0,0264	0,0185
87	4,6	2,3	16,1	0,0529	0,0264	0,0185
88	4,65	2,32	16,27	0,0528	0,0264	0,0185
89	4,7	2,35	16,45	0,0528	0,0264	0,0185
90	4,75	2,37	16,62	0,0528	0,0263	0,0185
91	4,8	2,4	16,8	0,0527	0,0264	0,0185
92	4,85	2,42	16,97	0,0527	0,0263	0,0184
93	4,9	2,45	17,15	0,0527	0,0263	0,0184
94	4,95	2,47	17,32	0,0527	0,0263	0,0184
95	5	2,5	17,5	0,0526	0,0263	0,0184
96	5,05	2,52	17,67	0,0526	0,0263	0,0184
97	5,1	2,55	17,85	0,0526	0,0263	0,0184
98	5,15	2,57	18,02	0,0526	0,0262	0,0184
99	5,2	2,59	18,2	0,0525	0,0262	0,0184
100	5,25	2,62	18,37	0,0525	0,0262	0,0184
			priemer	0,0662	0,0330	0,0232

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Ak na základe štatistických údajov zverejnených na stránkach MDVRR SR predpokladáme, že podiel cestujúcich predstavuje:

- 36 % s jednosmerným obyčajným cestovným dokladom,
- 21 % s jednosmerným žiackym cestovným dokladom,
- 43 % s traťovým cestovným dokladom,

Potom je možné stanoviť priemerné tržby za regionálnu železničnú dopravu v ŽSK nasledovne:

Tržby = váha . tržby obyč. cest. + váha . tržby žiacke cest. + váha . tržby trat. cest.

Tržby = 0,36 . 0,0662 €/oskm + 0,21 . 0,0330 €/oskm + 0,43 . 0,0232 €/oskm

Tržby = 0,0410 €/oskm.

Priemerné tržby v ŽSK v regionálnej železničnej doprave sú pri preprave jedného cestujúceho na jeden km na úrovni 0,0410 €/km.

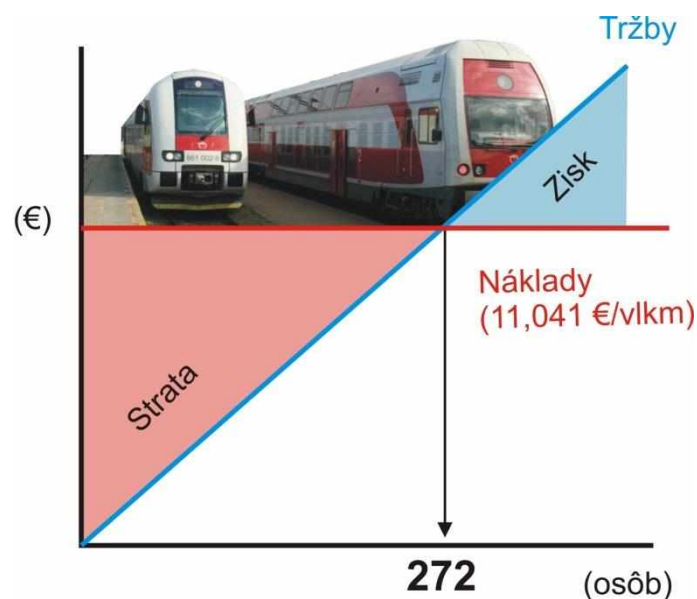
Následne je možné stanoviť efektívnosť prevádzky vlaku nasledovne:

potrebný počet cestujúcich (osobách) = (náklady v €/vlkm) / (tržby v €/oskm)

potrebný počet cestujúcich (osobách) = 11,041 €/km / 0,0410 €/oskm

potrebný počet cestujúcich (osobách) = 271,91 osôb = 272 osôb.

Na základe uvedeného výpočtu je možné konštatovať, že v ŽSK je v priemere vlak efektívny, bez potreby podpory z verejných zdrojov, ak na celej dĺžke spoja sa vo vlaku nachádza v priemere 272 platiacich osôb (obr. 1.6.15).

Obr. 1.6.15 Efektívnosť železničnej regionálnej dopravy v ŽSK

Vplyv investícií na ekonomickú efektívnosť regionálnej dopravy v ŽSK

Pre efektívne zabezpečovanie dopravnej obslužnosti je nevyhnutné realizovať investície predovšetkým do dopravnej techniky dopravcu. V nasledujúcom období z programov EÚ sa plánuje obnova dopravného železničného parku. V ŽSK sa predpokladá v rámci nového programového obdobia s obstaraním nových elektrických motorových jednotiek (EMJ). S nasadením EMJ sa počíta na ramenách:

- Žilina – Púchov - Trenčín,
- Žilina - Čadca,
- Žilina - Liptovský Mikuláš.

Potreba nových mobilných jednotiek je daná uvažovanou maximálnou kapacitou jednotiek, t. j. 300 osôb pre EMJ. V tab. 1.6.20 je uvedená súčasná potreba vozidiel priradených do depa Žilina, ktoré zabezpečujú dopravné výkony na uvedených tratiach. Ide o prívesné vozne, ako aj o trakčné vozidlá (rušne, motorové vozne). V prehľade je tiež uvedený predpokladaný počet nahradených vozidiel novými.

Tab. 1.6.20 Náhrada vozidlového parku

Rušeň / Vozeň / EMJ	Rok výroby	Počet miest na sedenie	Počet kusov na riešených tratiach zaradených v obehu	25 kusov nových EMJ nahradí počet vozňov a rušňov
B	1965-1978	88	16	16
Bdt	1986	88	50	39
BDs, BDsee	1975	40	11	8
Bdteer	2009 (modernizácia)	85	6	0
671+071+971	2011-2012	307	10	0
Elektrický rušeň 162	1992	-	8	4
Elektrický rušeň 163	1984-1986	-	14	10
Elektrický rušeň 363	1980-1990	-	4	2

V súčasnosti sú na uvedených tratiach prevádzkované klasické súpravy pozostávajúce z 3 až 5 vozňov radu Bdt, resp. modernizovaných Bdteer, vedené jednosystémovými rušňami radu 163 (162) resp. dvojsystémovými rušňami radu 363 (362). Kapacita miest na sedenie v súprave je 410 (resp. 433) miest.

Celková potreba EMJ je stanovená na 25 EMJ potrebných na pokrytie výkonov na vytipovaných tratiach navýšený o prevádzkovú zálohu 10 %.

V prípade obstarania 25 nových EMJ sa nahradí 17 klasických súprav v zložení rušeň 163 (162) + 4 x Bdt + BDs, čo je 100 % dopravných i prepravných výkonov.

V prípade obstarania dopravnej techniky v železničnej doprave z programov EÚ má takéto obstaranie dopravnej techniky významný vplyv na efektívnosť dopravnej obslužnosti,

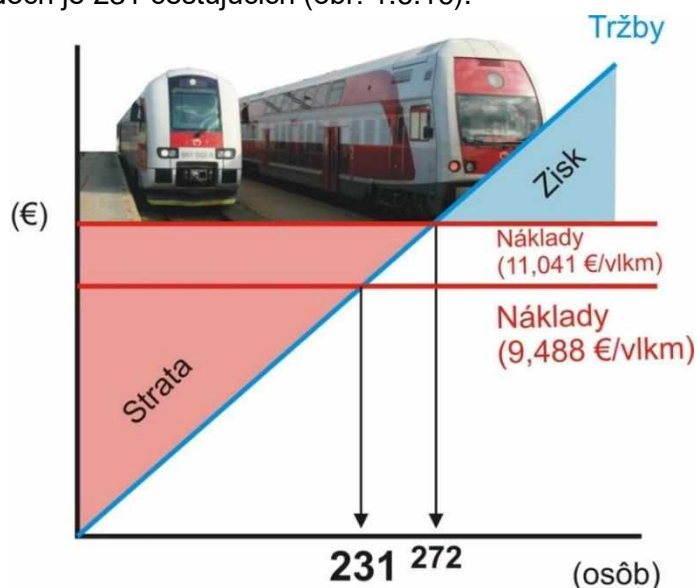
Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

pretože takto obstaraný dlhodobý majetok sa neodpisuje (nevytvára pre dopravcu náklady súvisiace s obstaraním majetku), s výnimkou spoluúčasti, ktorá predstavuje iba podiel približne do 10 % hodnoty investície. Uvedený spôsob obstarania je podľa podmienok nasledujúceho programového obdobia možný iba v prípade dopravnej techniky železničnej dopravy. Ak by sme vychádzali z uvedeného predpokladu, pri ktorom neuvažujem so spoluúčasťou, potom by v nasledujúcom období dopravca neznášal investičné náklady, ale iba prevádzkové náklady uvedené v tab. 1.6.21.

Tab. 1.6.21 Náklady na vlakový km za ŽSK bez investičných nákladov na dopravnú techniku

Nákladová položka	2014 (€/vlkm)
Trakčné palivo	0,580
Trakčná elektrická energia	0,471
Priamy materiál	0,108
Priame mzdy	2,055
Priame odpisy dopravných prostriedkov	0,000
Priame odpisy ostatných zariadení	0,156
Priame opravy a údržba dopravných zariadení	1,516
Priame opravy a údržba ostatné	0,032
Odvody	0,722
Cestovné	0,122
Použitie dopravnej cesty	2,056
Nákup ostatných dopravných služieb	0,466
Ostatné priame náklady	0,589
Režijné náklady	0,614
Finančné náklady	0,000
Celkové náklady	9,488

Celkové náklady bez nákladov súvisiacich s obstaraním dopravnej techniky sú v ŽSK za železničnú dopravu na úrovni 9,488 €/vlkm. Efektívnosť železničnej dopravy pri takto stanovených nákladoch je 231 cestujúcich (obr. 1.6.16).

Obr. 1.6.16 Efektívnosť železničnej regionálnej dopravy v ŽSK bez investičných nákladov

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

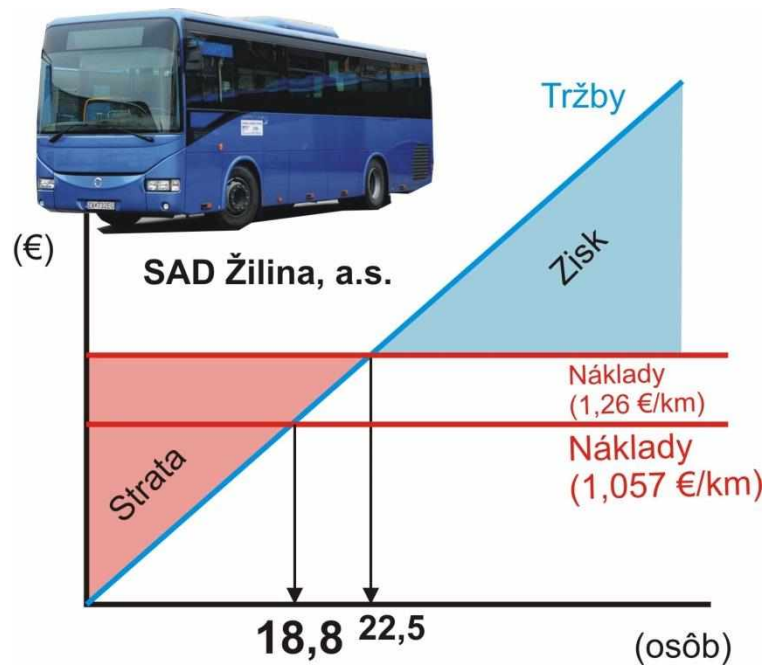
V prípade, že by sa do efektívnosti dopravnej obslužnosti nepočítali investičné náklady aj v prímestskej autobusovej doprave, náklady autobusových dopravcov (vychádza sa zo zmluvy na rok 2015) by sa zmenili podľa tab. 1.6.22. V prípade dopravnej obslužnosti SAD Žilina, a.s. by cena bola na úrovni 1,057 €/km a v prípade SAD Liorbus, a. s. na úrovni 0,994 €/km.

Z hľadiska efektívnosti spojov by sa efektívnosť prevádzkovaného spoja zmenila podľa obrázkov 1.6.22 a 1.6.23, to znamená v prípade dopravcu SAD Žilina, a.s. by na efektívnu prevádzku bolo potrebných 18,8 cestujúcich na spoj a v prípade dopravcu SAD Liorbus, a. s. by bolo potrebných 17,6 cestujúcich na spoj.

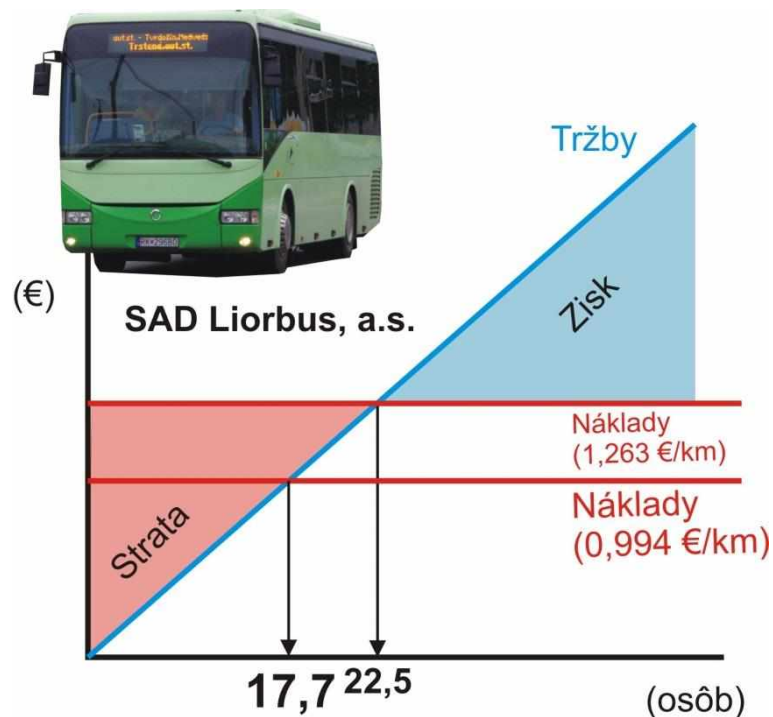
Tab. 1.6.22 Náklady obstarávateľa dopravnej obslužnosti na prímestskú autobusovú dopravu

Náklady	SAD Liorbus (2015)	SAD Žilina (2015)	SAD Liorbus (2015 bez investičných nákladov na vozidlá)	SAD Žilina (2015 bez investičných nákladov na vozidlá)
Pohonné látky	0,282	0,265	0,282	0,265
Pneumatiky	0,01	0,014	0,01	0,014
Ostatný priamy materiál	0,018	0,003	0,018	0,003
Priame mzdy	0,263	0,293	0,263	0,293
Odpisy dopravných prostriedkov	0,268	0,202	-	-
Opravy a údržba dopr. prostriedkov	0,1	0,112	0,1	0,112
Ostatné priame náklady - cestovné	0,023	0,024	0,023	0,024
Ostatné priame náklady - odvody z miezd	0,092	0,114	0,092	0,114
Ostatné priame náklady - iné	0,081	0,139	0,081	0,139
Prevádzková réžia	0,063	0,006	0,063	0,006
Správna réžia	0,025	0,05	0,025	0,05
SPOLU	1,226	1,223	0,957	1,02
Zisk	0,037	0,037	0,037	0,037
CENA	1,263	1,26	0,994	1,057

Stratégia tvorby a budovania integrovaného dopravného systému v ŽSK

Obr. 1.6.17 Efektívnosť prímestskej autobusovej dopravy zabezpečovanej SAD Žilina, a.s. bez investičných nákladov

Obr. 1.6.18 Efektívnosť prímestskej autobusovej dopravy zabezpečovanej SAD Liorbus, a.s. bez investičných nákladov